

Неусетно Берлинският кинофестивал преполови тазгодишния си маршрут. Обещаните от фестивалния директор Дитер Кослик световни звезди кацат поотделно и на групи на парадния червен килим, проснат напреко през площад “Марлене Дитрих”, раздават автографи и отговарят на повече или по-малко умни въпроси на пресконференциите. Вечер многохилядните кинаджийски тълпи се понасят из берлинските клубове и по партитата на големите студия да превръщат нощите в ден. Сутрин на първите прожекции от 9 часа по-слабо кондиционираните колеги клюмат с глави и по-късно разчитат на съседите си за попълване на белите петна във филмовия сюжет.

“Берлинале” е определено фестивал за широката публика. Той живее от многобройните прожекции със свободна продажба на билети, а звездите са често по-близо до зрителите, отколкото на повечето от другите големи кинопрояви. Кейт Бланшет, Шарън Стоун, Джуди Денч, Жюли Делпи, Клинт Истууд, Робърт Де Ниро, Мат Деймън и Уилем Дафоу са само някои от имената, които накараха стотици почитатели да понасят с часове бръснещия берлински вятър, а хиляди да обсаждат денонощно фестивалните каси.

Две са събитията в официалната програма досега. И двете идват от Америка. Неуморимият и на 76 години Клинт Истууд представи втория филм от проекта си за войната в Пасифика през 1945 г.

“Letters From Iwo Jima”

Първият – “Flags Of Our Fathers”, който излезе в края на миналата година по екраните, анализира безпощадно някои американски национални митове. В показания сега в Берлин “Letters From Iwo Jima”, заснет в пакет с “Флаговете...”, Истууд отива още по-далеч. Зрителят е свидетел отново на същата битка за голия остров посред океана, която трае един месец и отнема 26 000 човешки живота. Този път обаче стълкновението е видно през погледа на защитаващите позициите, обречени на смърт японци. В историята на киното са рядкост филмите, заснети от гледната точка на врага. Точно тук е рискът на Истууд, който предлага на сънародниците си не само да гледат целия филм с японски диалози, но и да приемат като застрашителен и будещ ненавист образа на

американските морски пехотинци шурмуващи японските бункери. Посланието на виртуозно поставения и заснет филм е дълбоко хуманно – и вражеските войници са същите човешки същества, и те копнеят за дома, страдат от войната също както американците, дори когато съзнават, че никога няма да излязат живи от ада на Иво Джима. В Америка някои писаха, че това е един от най-силните военни филми в историята.

Другото незабравимо преживяване бе тричасовата сага

“The Good Shepherd”,

втората режисьорска работа на Робърт Де Ниро. Филмът връхлетя рецензенти и зрители с такава мощ, че направи показания предния ден близък като историческа епоха и тематика трилър на Стивън Содърбърг “The Good German” (с Джордж Клуни и Кейт Бланшет) да заприлича на несериозна и лоша шега. “Добрият пастир” във филма на Робърт Де Ниро е Едуард Уилсън - отначало амбициозен и надарен студент в елитен университет, през 1940 г. привлечен в новосъздадената разузнавателна служба OSS и постепенно издигнал се до шеф на контрашпионажа на Централното Разузнавателно Управление.

Реалният персонаж, който стои зад образа, превъплътен от Мат Деймън, е легендарният Джеймс Джизъс Енгълтън – един от пионерите на ЦРУ. Пастирът затова е пастир, за да се грижи за повереното му стадо – с чувство за дълг и отговорност, със себепожертвувателност, но без неуместни емоции да е готов, когато се наложи да отстрани всеки питомец, който може да бъде заплаха за общността.

Верен на високите американски принципи, така както той ги разбира, Едуард Уилсън се научава заради работата си да потиска всяка емоция, да откъсне от сърцето си най-скъпото, да държи на дистанция вехнещата пред очите ни съпруга (Анджелина Джоли), да не се поколебае, когато трябва да избира между щастието на сина си и дълга. Самият Де Ниро е запазил за себе си ключовата роля на генерал Съливан – човекът зад кулисите, който подбира бъдещите водещи кадри на новата служба и напътства младия Уилсън. Вярващ в Бога патриот, генералът няма илюзии, че срещу тоталитарната заплаха – на националсоциалистическа Германия през войната и на комунистическия Съветски съюз след 1945 г. - може да се устои само с безкомпромисна твърдост.

“The Good Shepherd” е филм за цената, която плаща индивидът за верността си към общността – и за цената, която плаща обществото, осигурявайки своето съществуване и интереси в един враждебен свят.

Стартовият филм на “Берлинале” 2007 – пищен и стилово традиционен разказ за трагичния и артистичен живот на Едит Пиаф на режисьора Оливие Дахан, едва ли ще се запомни с нещо повече от впечатляващата игра на младата актриса Марион Котийар.

С интерес се гледа многонационалната копродукция с режисьор датчанина Биле Аугуст “Goodbye Bafana” с Джоузеф Файнс в ролята на фанатичен южноафрикански расист, чийто живот се променя съдбовно, когато е назначен за затворнически надзирател на Нелсън Мандела. Двата прекарват заедно 20 години и разказът за техните взаимоотношения бе сред вълнуващите преживявания на досегашната програма.

Въпреки, че България за поредна година не участва пряко в официалната или в паралелните програми,

двама български артисти

намират тези дни високо признание с главните си роли в два от конкурсните филми. Вече видяхме “В памет за мен” от Италия на Саверио Констанцо. Христо Живков, който стана известен на световната публика с ролята на ученика Йоан в “Страстите Христови”, изпълнява тук централната роля. Той пресъздава солидно, дори вдъхновено младежа Андреа, който забягва от света и търси утеха и уединение в католически манастир. За съжаление, отзивите за играта на Христо Живков като че ли бяха единственото положително нещо, което се чу за този тягостен, мрачен и скучен филм.

С интерес се очаква премиерата на “Обслужвах краля на Англия” на легендата на чешкото кино Иржи Менцел. Това е първият му игрален филм от 1994 г. Главната роля изпълнява Иван Бърнев, когото Менцел познава от няколко постановки, които прави в Сатирата и така го привлича лично за кастинга в Прага. Решението да се повери водещата роля в екранизацията на ключовия за чешката литература роман на Бохумил Храбал на чужденец не е било никак лесно, но това е само ново доказателство за изключителните качества на Иван Бърнев. Негова партньорка във филма е една от най-талантливите германски актриси, носителката на приза на “Берлинале” 2005 за най-добра женска роля Юлия Йенч.

Като че ли най-оспорваният и заплашващ да се превърне в скандал на 57-ото “Берлинале” ще бъде филм, останал извън официалната програма, който ще има тук само две специални прожекции. Това е

“Домът на чучулигите”,

обявен като италианско-българско-испанско-френска продукция. Темата на филма е до днес табу в Турция – геноцидът над арменците през 1915 г. Ето че световната премиера на този вече определен като шедевър дълбоко трагичен филм ще бъде в Берлин, град с почти триста хилядно турско население. От сега се планират засилени мерки за сигурност преди прожекцията в сряда. Не се изключват демонстрации на възмутени турци, припомня се неотдавнашното убийство на журналиста Хрант Динк в Истанбул и последвалия отказ на нобелиста Орхан Памук от страх за живота си да се появи пред публика в Германия.

“Домът на чучулигите” е дело на прославените режисьори братя Паоло и Виторио Тавиани. За основа на сценария е послужила книгата на Антония Арслан, която е

Милен Радев

Вторник, 13 Февруари 2007 02:00

записала трагичната история на собственото семейство. Братята не престават да заявяват, че не са искали да правят антитурски филм, а само са показали исторически утвърдената и безспорна истина. Резултатът е, както се чува шокиращ – делнично, без изкуствени ефекти повествованието разгръща страница след страница от една хроника на земния ад, в който е била превърната Източна Турция през 1915 г. Жестокостите, които предстои да види зрителят, са уловени с такава изобразителна сила, че всеки в залата ще съжалява, че ги е видял, защото те ще го преследват много дълго, писа рецензентът на “Шпигел”, гледал пръв копие на филма.

Освен всичко друго, филмът е доказателство и за доброто функциониране на европейския фонд за кино "Евроимаж". Копродукцията е осъществена въпреки настойчивите опити на турския делегат да блокира проекта.